

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA w RZESZOWIE

35 - 064 Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

WK.613 - 31/4/2014

Rzeszów, dnia 15 lipca 2014 r.

Pan

Stanisław Petynia

Wójt Gminy Jawornik Polski

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie w dniach od 29 maja 2014 r. do 11 czerwca 2014 roku, przeprowadziła kontrolę doraźną gospodarki finansowej Gminy Jawornik Polski. Zakres kontroli obejmował wybrane zagadnienia sprawozdawczości budżetowej i finansowej Gminy Jawornik Polski. Wyniki kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 czerwca 2014 roku.

Przeprowadzona kontrola wykazała rażące nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej i finansowej Gminy Jawornik Polski. Do przyczyn powstania tych nieprawidłowości zaliczyć należy niestosowanie i nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, jak również przypadki zaniedbania obowiązków służbowych przez pracowników służb finansowych Urzędu Gminy.

W oparciu o zapisy protokołu kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1113), przedstawia najistotniejsze nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli, wskazując osoby za nie odpowiedzialne, oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności.

- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2010 rok danych po stronie aktywów, dotyczących środków pieniężnych, niezgodnych z ewidencją księgową oraz stanem środków na rachunkach bankowych, a w szczególności wystąpienie różnic pomiędzy:
  - ewidencją księgową środków pieniężnych (konto 133 Wn, 133-01 Wn, 133-03 Wn, 133-04 Wn, 133-10 Wn + 140 Wn) kwota 297.338,97 zł a środkami pieniężnymi wykazanymi w pozycji Bilansu „I.1. Środki pieniężne” kwota 569.426,97 zł,
  - ewidencją księgową „Innych środków pieniężnych” konto 140 (Wn) kwota 25.323,41 zł a danymi Bilansu (w tym zakresie) „I.1.3. Pozostałe środki pieniężne” kwota 297.411,41 zł,
  - środkami pieniężnymi wg rachunków bankowych kwota 271.944,35 zł a środkami pieniężnymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont 133 Wn (konto 133 Wn, 133-01 Wn, 133-03 Wn, 133-04 Wn, 133-10 Wn) kwota

272.015,56 zł oraz danymi Bilansu w pozycji „I.1.1. Środki pieniężne budżetu” kwota 272.015,56 zł.

- Wykazanie w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunku bankowym za 2010 rok danych dotyczących środków pieniężnych, niezgodnych z ewidencją księgową. Z ewidencji księgowej konta 133 Wn wynika kwota 270.653,31 zł, a w danych sprawozdania Rb-ST „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” - kwota 279.772,40 zł.
- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za lata 2010 – 2013 danych po stronie pasywów, pozycja „I.2. Zobowiązania wobec budżetów”, niezgodnych z ewidencją księgową, a w szczególności różnice występujące pomiędzy:
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2010 r. konto 224-04 (Ma), 224-06 Ma, 224-07 Ma, 224-11 Ma oraz 224-18 Ma kwota ogółem 1.716,22 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.2. Zobowiązania wobec budżetów” - kwota 0,00 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2011 r. konto 224-11 (Ma), 224-21 Ma oraz 224-26 Ma kwota ogółem 19,15 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.2. Zobowiązania wobec budżetów” - kwota 0,69 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2012 r. konto 224-05 Ma, 224-11 Ma oraz 224-27 Ma kwota ogółem 7.003,35 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.2. Zobowiązania wobec budżetów” - kwota 0,69 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2013 r. konto 224 Ma oraz 224-11 Ma kwota ogółem 131,30 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.2. Zobowiązania wobec budżetów” - kwota 0,69 zł.
- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za lata 2010 - 2013 danych po stronie pasywów, w pozycji „I.3. Pozostałe zobowiązania”, niezgodnych z ewidencją księgową, poprzez wystąpienie różnic pomiędzy:
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2010 roku konto 222 Ma kwota 0,00 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.3. Pozostałe zobowiązania” - kwota 1.716,22 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2011 roku konto 222 Ma kwota 0,00 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.3. Pozostałe zobowiązania” - kwota 18,46 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2012 roku konto 222-10 Ma kwota 44,20 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.3. Pozostałe zobowiązania” - kwota 7.046,86 zł,
  - ewidencją księgową zobowiązań w 2013 roku konto 222-07 Ma oraz 222-10 kwota ogółem 672,46 zł a kwotą zobowiązań wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski „I.3. Pozostałe zobowiązania” - kwota 803,07 zł.
- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011 rok danych po stronie pasywów, w pozycji „II.5. Skumulowany wynik budżetu”, niezgodnych z ewidencją księgową. Z ewidencji księgowej konta 960

„Skumulowana nadwyżka budżetu” Wn wynika kwota - 6.753.521,03 zł, a z pozycji „II.5. Skumulowany wynik budżetu” kwota - 6.481.433,03 zł.

- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011 i za 2013 rok danych po stronie pasywów w pozycji „II.1. Wynik wykonania budżetu”, niezgodnych z ewidencją księgową, a w szczególności różnice pomiędzy:
  - ewidencją księgową w 2011 roku konta 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu” Ma kwota 317.498,61 zł a kwotą wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011 r. „II.1. Wynik wykonania budżetu”, kwota 45.415,94 zł,
  - ewidencją księgową w 2013 roku konta 961 „Niedobór lub nadwyżka budżetu” Wn kwota -561.439,87 zł a kwotą wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2013 r. „II.1. Wynik wykonania budżetu”, kwota -359.705,04 zł.

- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011 r. danych po stronie pasywów, dotyczących pozycji Bilansu „II.2. Wynik na operacjach niekasowych”, niezgodnych z ewidencją księgową. Z ewidencji księgowej konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” Ma wynika kwota 77.662,34 zł, a wykazano kwotę 77.657,01 zł.

- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2010 rok i za 2011 rok danych po stronie pasywów, dotyczących pozycji „III. Inne pasywa”, niezgodnych z ewidencją księgową, a w szczególności różnice pomiędzy:
  - ewidencją księgową w 2010 roku konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” Ma kwota 0,00 zł a kwotą wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2010 roku „III. Inne pasywa” - kwota 272.088,00 zł,
  - ewidencją księgową w 2011 roku konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” Ma kwota 9.407,00 zł a kwotą wykazaną w pozycji Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011 r. „III. Inne pasywa” - kwota 281.495,00 zł.

- Wykazanie w Bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2013 r. stanu na początek roku niezgodnego ze stanem na koniec roku zawartym w Bilansie za 2012 rok w pozycji: „II.1. Wynik wykonania budżetu” oraz II.5. Skumulowany wynik budżetu”.

- Nieprawidłowa ewidencja księgową:
  - konta 960 „Skumulowane wyniki budżetu” w latach 2010 – 2013, a w szczególności nieujmowanie, pod datą zatwierdzenia sprawozdania z wykonania budżetu, przeniesienia salda konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” na konto 960,
  - konta 961 „Wynik wykonania budżetu”, poprzez dwukrotne mylne przeksięgowania z konta 902 „Wydatki budżetu” w 2013 roku \poz. 318 i 322\; w 2012 roku przeksięgowano z konta 961 \poz. 155\ na konto 960 kwotę 45.415,94 zł, mniejszą niż bilans zamknięcia konta 961 z roku poprzedniego, która wynosiła 317.498,61 zł i była większa o 272.082,67 zł,
  - konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” w latach 2010 – 2013 poprzez księgowanie na tym koncie rozrachunków z urzędem skarbowym, pozostałych rozrachunków budżetu gminy, oraz księgowanie niewyjaśnionych kwoty rozrachunków pozostałych po rozliczeniu projektów finansowanych ze

środków dotacji otrzymanych przez gminę, w kwocie łącznej 123.373,05 zł, dla ewidencji których przewidziane są konta rozrachunkowe. Skutkiem błędnych księgowania było wykazywanie w pozycji Bilansu po stronie pasywów „II.2. Wynik na operacjach niekasowych” nieprawidłowej kwoty, oraz nieprawidłowe ustalenie wysokości wolnych środków.

- konta 962 „Wynik na pozostałych operacjach” w bilansie z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 r. w pozycji: pasywa „II.2. Wynik na operacjach niekasowych” w kwocie 123.373,05 zł, zaniżonej w stosunku do kwoty wynikającej z operacji tego konta o 5,33 zł.
- Nieprowadzenie ewidencji na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” w księgach budżetu Gminy w 2010 r., oraz prowadzenie w 2011 r. ewidencji konta 909 „Rozliczenia międzyokresowe” która nie ujmowała pełnych kwot finansowych stanowiących dochody przyszłych okresów tj. subwencji i dotacji przekazanych w grudniu dotyczące następnego roku budżetowego (ewidencja 2011 r. ujmuje jedynie kwotę 9.407,00 zł).

Wniosek nr 1. W bilansie z wykonania budżetu gminy należy wykazywać dane wynikające z ewidencji księgowej, prowadzonej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 289), oraz zgodnie z art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

Wniosek nr 2. Dokonać korekty Bilansów z wykonania budżetu gminy za lata 2010 – 2013, poprzez wykazanie danych zgodnych z ewidencją księgową.

Wniosek nr 3. Zapisów na koncie 133 „Rachunek budżetu” należy dokonywać w pełnej zgodności obrotów i sald z wyciągami bankowymi zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w części II pkt 1 ppkt 1 załącznika nr 2 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości....

Wniosek nr 4. Przestrzegać należy zasad prowadzenia kont: 909 „Rozliczenia międzyokresowe”, 960 „Skumulowane wyniki budżetu”, 961 „Wynik wykonania budżetu” oraz 962 „Wynik na pozostałych operacjach” określonych w części II „Opis kont” pkt 1 „Konta bilansowe” ppkt 17, 18, 19 i 20 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości ..., oraz zasad ustalonych w Zakładowym Planie Kont.

- Wykazanie w sprawozdaniu Rb-NDS kwartalnym o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia, za lata 2010, 2011 i 2012 danych w zakresie wykonanej kwoty nadwyżki/deficytu niezgodnych z danymi Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za te lata, wykazanych po stronie pasywów w pozycji „II.1. Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu” - dot. 2010 roku i poz. „II.1. Wynik wykonania budżetu” dotyczących lat 2011 i 2012, a w szczególności różnice pomiędzy danymi:
  - Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2010, wykazanymi po stronie pasywów w pozycji „II.1. Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu”

kwota -2.964.435,07 zł, a danymi sprawozdania Rb-NDS za 2010 r., kwota - 3.236.523,07 zł,

- Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2011, wykazanymi po stronie pasywów w pozycji „II.1. Wynik wykonania budżetu” kwota 45.415,94 zł, a danymi sprawozdania Rb-NDS za 2011 r., kwota 317.498,61 zł,
  - Bilansu z wykonania budżetu Gminy Jawornik Polski za 2012, wykazanymi po stronie pasywów w pozycji „II.1. Wynik wykonania budżetu” kwota 14.525,89 zł, a danymi sprawozdania Rb-NDS za 2012 r., kwota -139.048,29 zł.
- Nieprowadzenie w latach 2010 - 2013 ewidencji analitycznej według podziałek klasyfikacji budżetowej do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w księgach budżetu Gminy.

Wniosek nr 5. Do kont 901 i 902 prowadzić należy ewidencję analityczną zgodnie z zasadami określonymi w części II „Opis kont” pkt 1 „Konta bilansowe” ppkt 13 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości..., oraz Zakładowym Planem Kont.

- Wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-28S oraz Rb-NDS w latach 2010 – 2012 danych dotyczących kwot ogółem dochodów wykonanych i wydatków wykonanych niezgodnych z ewidencją księgową, a w szczególności:
  - w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. wykazano w pozycji „A. Dochody” – wykonanie od początku roku, kwotę wykonanych dochodów w wysokości 13.443.077,67 zł, podczas, gdy z ewidencji księgowej (konta: 901, 901-01, 901-02, 901-03, 901-04, 901-07, 901-08, 901-09, 901-10, 901-11 i 901-12) wynika kwota 13.603.806,00 zł,
  - w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. wykazano w pozycji „B. Wydatki” – wykonanie od początku roku, kwotę wykonanych wydatków w wysokości 13.582.125,96 zł, podczas, gdy z ewidencji księgowej (konta: 902, 902-02, 902-03, 902-06, 902-07, 902-08, 902-09 i 902-10) wynika kwota 13.589.280,11 zł,
  - w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31.12.2012 r. wykazano w pozycji „Razem” – dochody wykonane od początku roku (kolumna 7), kwotę wykonanych dochodów w wysokości 13.443.077,67 zł, podczas, gdy z ewidencji księgowej (konta: 901, 901-01, 901-02, 901-03, 901-04, 901-07, 901-08, 901-09, 901-10, 901-11 i 901-12) wynika kwota 13.603.806,00 zł,
  - w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych od początku roku do dnia 31.12.2012 r. wykazano w pozycji „Razem” – wydatki wykonane od początku roku (kolumna 6), kwotę wykonanych wydatków w wysokości 13.582.125,96 zł, podczas, gdy z ewidencji księgowej (konta: 902, 902-02, 902-03, 902-06, 902-07, 902-08, 902-09 i 902-10) wynika kwota 13.589.280,11 zł.

Wniosek nr 6. Sprawozdania budżetowe należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym; kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny wynikać z ewidencji księgowej, zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119).

Wniosek nr 7. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S oraz Rb-NDS za lata 2010 – 2012.

Odpowiedzialność za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości ponosi Pan Piotr Kaweński Skarbnik Gminy Jawornik Polski, oraz tytułu nadzoru Pan Stanisław Petynia Wójt Gminy Jawornik Polski.

Wniosek nr 8. Zapewnić adekwatną, skuteczną i efektywną kontrolę zarządczą oraz wzmocnić nadzór nad pracą osób odpowiedzialnych za prawidłowe księgowania a także sporządzanie bilansów i sprawozdań budżetowych, zgodnie z art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), z zastosowaniem standardów określonych w Komunikacie Ministra Finansów Nr 3 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

Przedstawiając powyższe wnioski, Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie wnosi o wykorzystanie przedstawionych sposobów usunięcia nieprawidłowości. Jednocześnie, na podstawie art. 9 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy, Izba oczekuje przedłożenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania.

Do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby, za pośrednictwem Izby, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa, poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Rada Gminy Jawornik Polski